

Informácia o novele zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 287 zo 7. júna 2023 uznala vietnamskú komunitu žijúcu v Slovenskej republike za národnostnú menšinu. Vláda Slovenskej republiky týmto uznesením zároveň odporučila ministerke kultúry Slovenskej republiky, aby zohľadnila kultúrne potreby vietnamskej národnostnej menšiny predovšetkým vo vzťahu k Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a začala proces zmeny zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

So zreteľom na znalosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín v oblasti aplikačnej praxe zákona, uskutočnilo MK SR v súvislosti s touto úlohou viacero stretnutí s riaditeľkou fondu. Následne vecne príslušné útvary MK SR vypracovali paragrafové znenie návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tak, aby mohli byť kultúrne potreby vietnamskej národnostnej menšiny zohľadnené v najkratšom možnom čase. Aktuálne pripravený návrh tak prináša hlavne zmeny potrebné pre poskytnutie podpory vietnamskej národnostnej menšine. Koncepčnejšie úpravy zatiaľ neobsahuje.

V kontexte uznania novej národnostnej menšiny ide najmä o novelizovanie ustanovení § 7, v zmysle ktorého bude možné zriadiť odborné rady vietnamskej národnostnej menšiny, ako aj § 22 upravujúceho pomer, v ktorom Fond na podporu kultúry národnostných menšín rozdelí sumu finančných prostriedkov určených na podpornú činnosť. Medzi odborné rady vietnamskej národnostnej menšiny podľa tohto návrhu rozdelí Fond na podporu kultúry národnostných menšín 1,2 % tejto sumy. Súčasne sa mení počet členov správnej rady ustanovený v § 13 z 15 na 17, aby sa zachoval nepárny počet členov tohto orgánu fondu.

V návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o fonde, sú okrem zmien vyplývajúcich z uznania vietnamskej národnostnej menšiny zapracované aj ďalšie úpravy nevyhnutné pre prijatie opatrení potrebných pre okamžité zlepšenie fungovania fondu. Úpravou ustanovení § 20 sa zvyšuje percentuálny podiel sumy príjmov, ktoré fond môže použiť na vlastnú prevádzku, na 6,5 % celkovej sumy svojich príjmov, vrátane vrátených nepoužitých finančných prostriedkov alebo neoprávnene použitých finančných prostriedkov poskytnutých fondom podľa tohto zákona. Úpravou § 21 sa zvyšuje aj suma príspevku MK SR zo štátneho rozpočtu do fondu na 8 800 000 eur. Novela zároveň reflektuje na legislatívne zmeny v oblastiach inšpekcie práce, nelegálnej práce a nelegálnom zamestnávaní. Pre zrýchlenie a zjednodušenie procesov, navrhujeme, aby sa v § 16 ods. 2 písm. f) sa nahradil text: „neporušil v predchádzajúcich troch rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu, ak je žiadateľom právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ,“ textom: „ktorému nebola uložená pokuta za porušenie nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu.“

MK SR považuje fond za jeden z najdôležitejších nástrojov na realizáciu podpornej politiky štátu vo vzťahu ku kultúre národnostných menšín žijúcich v Slovenskej republike a zároveň aj nástroj plnenia medzinárodnoprávných záväzkov Slovenskej republiky v tejto oblasti. Spätná väzba od zástupcov národnostných menšín predpokladá aj ďalšiu novelu zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá v záujme zlepšenia mechanizmu podpory kultúry národnostných menšín zohľadní aj ďalšie aspekty aplikačnej praxe. Efektívnejšiu podporu pre rozvoj kultúry národnostných menšín predpokladá aj Stratégia kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky 2030.